

U4 Mer kunnskap og nye tiltak for kraftinfrastruktur i Finnmark

Forslagsstiller: Kautokeino SV

22. oktober annonserte NVE at konsesjonsprosessen for ny kraftlinje mellom Lebesby og Seidafjellet settes på vent. Finnmark SV ønsker ny kunnskap velkommen og krever at konsekvenser for miljø og samers rettigheter utredes grundig i det videre arbeidet.

Utredningsprogrammet er fra 2011, og er utdatert, noe både NVE selv, og miljøvernorganisasjoner påpeker. Finnmark SV mener at gode prosesser er smidige prosesser. Med oppdatert kunnskapsgrunnlag hvor konsekvensene belyses godt nok, og tidlig involvering av rettighetshavere før avgjørelser er tatt, sikrer vi utvikling som er bredt forankra og har støtte i befolkninga. NVE ber Statnett om mer utfyllende informasjon på flere felt, som transformatorstasjonsplasseringer, konsekvenser for reindrift, kulturminner og samisk kulturutøvelse, konsekvenser for naturmangfold og vannmiljø og klimagassutslipp. Jordkabel må vurderes som tiltak for å redusere påvirkninga på reindrifta. Dette mener Finnmark SV er viktig for å få en god prosess videre.

Vi trenger løsninger for å utnytte dagens infrastruktur bedre

I og med at nye store linjeutbygginger ikke er avklart, er det viktig å se på andre løsninger for å sikre kraftbehov til næringsutvikling i områder med dårlig nettkapasitet. Finnmark SV mener at det må tas lærdom av Universitetet i Tromsøs forskningsprosjekt «Smart Senja» og Energi i Nord og Sintefs «NorKap». Disse prosjektene ser begge på smarte løsninger for å utnytte dagens nettkapasitet bedre, noe som dersom det lykkes vil kunne føre til at flere selskaper kan få nett-tilgang med dagens infrastruktur. Smart energiplanlegging, kombinert med desentralisert energiproduksjon som solkraft, småskala vind på grå arealer og batterilagring kan også bidra til å redusere behovet for såvel større nettutbygging og nye store kraftutbygginger. Dette vil kunne bidra til å redusere naturinngrep, og andre konsekvenser slik arealbruk fører med seg. Desentralisert kraftproduksjon, overføring og forbruk er også bedre i et beredskaps- og sikkerhetsperspektiv.

SV må jobbe for ny lovgivning og bedre forvaltning fra myndighetene

Såkalt «smartgrid» er i dag forhindret av energiloven og forvaltningen av denne. Det er for eksempel ikke lov å overføre lokalprodusert strøm, for eksempel fra solkraft, til et annet gårds- eller bruksnummer uten å først koble seg på det sentrale strømmettet. Dette skaper hindre for utvikling i distriktene, spesielt i Øst-Finnmark. SV må jobbe for å utvikle et plan for å utnytte smartgrid-mulighetene, med mål om å sikre kraftbehov i alle deler av Finnmark og samtidig redusere behovet for arealinngrep. Energiloven, og forvaltningen i NVE og Statnett må endres for å legge til rette for dette.

38 Finnmark SV krever at:

- 39 • Prosessen med ny 420kv kraftlinje Lebesby-Seidafjellet utsettes i påvente av nye
40 utredninger hvor rettighetshavere involveres fra start. Hensyn til natur og samisk kultur
41 og rettighetshavere må veie tungt for eventuelle løsninger dersom linja skal bygges.
- 42 • Det lages en plan for å utnytte smartgrid i samfunn med dårlig nettilgang og for å
43 redusere behovet for store naturinngrep.
- 44 • SV må jobbe for at energiloven endres, og lærdommen fra Smart Senja og NorKap
45 tas i bruk slik at energisystemet kan bygges på en smart, desentralisert og
46 naturskånsom måte.